

VEDLEGG

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
23/1357 - JFR

Dato
28.03.2023

Dokument 8:152 S (2022-2023) – Representantforslag om en stortingsmelding om kvinners soningsforhold

Jeg viser til brev datert 9. mars 2023, der Justiskomiteen ber om min uttalelse til representantenes forslag om å be regjeringen utarbeide en stortingsmelding om kvinners soningsforhold.

Kriminalomsorgen skal sikre at tryggheten for alle innsatte og ansatte ivaretas, og at kvinnelige innsatte i norske fengsler har likeverdige soningsforhold som menn.

Som representantene også peker på, har kvinners soningsforhold vært en utfordring over tid. Det er etablert et ressursteam ved Bredtveit fengsel og forvaringsanstalt som skal bidra til å forebygge og hindre langvarig isolasjon for kvinnelige innsatte med alvorlige psykiske lidelser. Regjeringen var i dialog med Oslo kommune om et nytt fengsel på Bredtveit, som også ville gitt bedre soningsforhold for kvinner, men dette var ikke ønskelig lokalt.

Regjeringen prioriterer kriminalomsorgen. Kriminalomsorgen ble i 2022 og 2023 styrket med 145 millioner kroner. Deler av styrkingen i 2023 skal gå til økt bemanning i ressursteamet ved Bredtveit fengsel og forvaringsanstalt, i tillegg til å brukes på selvmordsforebyggende tiltak og arbeidet med å redusere bruk av sikkerhetsseng. Kvinnefengsler vil bli prioritert.

I 2022 har det vært en kraftig økning i kvinnelige innsatte med psykiske lidelser og selvskadingsproblematikk, og en økning i selvmordsforsøk og selvskading blant kvinnelige innsatte. Jeg ser svært alvorlig på situasjonen, og deler representantenes bekymring. Jeg mener imidlertid at en stortingsmelding ikke er den beste løsningen nå. Det pågår allerede arbeid for å finne løsninger for kvinnelige innsatte både på kort og lang sikt, og jeg mener at vi først og fremst må prioritere å få på plass gode tiltak raskt.

Kriminalomsorgsdirektoratet har over tid jobbet med tiltak for å bedre situasjonen for kvinnelige innsatte. Arbeidet har vært intensivert de siste ukene, bl.a. som følge av en svært alvorlig situasjon ved Bredtveit fengsel og forvaringsanstalt. Jeg har bedt Kriminalomsorgsdirektoratet gjennomføre akutte tiltak for å bedre forholdene og vurdere større endringer på lenger sikt. Telemark fengsel, Skien avdeling gjøres nå om til kvinnefengsel for å bedre soningsforholdene for kvinner generelt, og bidra til å avvikle samsoning med menn. I tillegg blir bemanningen ved Bredtveit fengsel og forvaringsanstalt styrket gjennom omrokking av personell fra andre fengsler, og belegget i fengslet blir samtidig redusert.

Et viktig tiltak på lengre sikt, er at regjeringen nylig har besluttet å sette ned et offentlig utvalg som skal utrede hvordan innsattes helse, særlig med vekt på alvorlig psykisk sykdom eller utviklingshemming, best kan ivaretas under straffegjennomføring og ved tilbakeføring til samfunnet. Innsatte i fengsel er berøvet friheten, men har for øvrig samme rett til offentlige velferdstjenester som andre innbyggere. Kriminalomsorgen skal legge til rette for at innsatte får de helsetjenester de har krav på etter loven. Utvalget skal presisere hva kriminalomsorgens tilretteleggeransvar innebærer, samt bidra med å tydeliggjøre hvilke krav som må stilles til kriminalomsorgen for å forebygge helseskade hos innsatte og ivareta deres helse under varetekt og straffegjennomføring. Soningsforhold for psykisk syke kvinnelige innsatte vil være en del av dette arbeidet. Jeg ser frem til å få utvalgets anbefalinger og vil følge opp disse i det videre arbeidet med å sikre likeverdige soningsforhold for kvinner.

Med hilsen

Emilie Mehl

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur